

Bishop Pat Power
23/2/12

Pat Power is hulpbisschop in het aartsdiocees Canberra-Goulburn, Australië; Doctor in het Canonieke Recht, 1972, Rome. Dit artikel werd voor de eerste keer gepubliceerd in The Canberra Times, 23 april 2010.

De katholieke kerk is toe aan een grondige en blijvende hervorming

De crisis waarmee de katholieke kerk wordt geconfronteerd als gevolg van het seksuele misbruik is wellicht de ernstigste uitdaging voor de kerk sinds de Reformatie van de 16^e eeuw. In eerste instantie moet de aandacht gericht zijn op de slachtoffers van het misbruik, hun familie en anderen die de invloed ervan ondervinden. De onbeschrijflijke schade toegebracht aan onschuldige mensen en in veel gevallen de levenslange gevolgen moeten duidelijk en eerlijk worden erkend. Het stemt mij tot een zekere tevredenheid als ergens alles gedaan wordt om recht te verschaffen aan degenen die getroffen zijn en alle mogelijke maatregelen worden getroffen om nabijheid, begrip en genoegdoening te bewerkstelligen.

In reactie op seksuele en andere vormen van misbruik binnen de kerk, is het niet voldoende om ons te concentreren op de zondigheid en het fout-zijn van de schuldigen. Het is niet alleen een kwestie van individueel berouw, maar er is een totale systematische hervorming van kerkelijke structuren nodig. Een kerkelijk milieu dat dergelijk afwijkend gedrag toeliet kan niet langer getolereerd worden. Bisschop Geoffrey Robinson (Sydney) kwam in zijn boek uit 2007: *Confronting Power and Sex in the Catholic Church* (In confrontatie met macht en seks in de katholieke kerk) "tot de rotsvaste overtuiging dat er in de katholieke kerk absoluut zeker een grondige en blijvende hervorming moet plaats vinden". Er gaat nauwelijks een dag voorbij zonder dat ik een hartenkreet om zulk een verandering verneem van mensen die werkelijk houden van de kerk, jong en oud, mannen en vrouwen, leken, priesters en religieuzen. Veel van mijn collega's in heel Australië riepen gedurende dit Jaar van de Priester hartstochtelijk op tot geloofwaardig leiderschap door de hiërarchie dat meer inhoud heeft dan woorden alleen. Ik ben er zeker van dat dit appèl zal worden gehoord op de bijeenkomst van de Nationale Raad van Priesters in Parramatta in juli 2010.

Nog altijd voelen mensen vaak dat niemand luistert naar hun bezorgdheid. Groepen die oproepen tot hervorming worden regelmatig weggezet als onruststokers met weinig liefde voor de kerk, terwijl in feite hun harten breken vanwege het feit dat zij de kerk steeds verder zien afdrijven van de boodschap van Jezus. Misschien is de huidige crisis wel nodig om ons allen bij zinnen te brengen.

In 1996 hield ik een lezing waarin ik mijn verwachtingen uitsprak voor de katholieke kerk. Ik hoopte dat de kerk zou worden:

- een meer menselijke kerk
- een meer nederige kerk
- een minder klerikale kerk
- een meer omvattende kerk (en daardoor meer echt katholiek)
- een meer open kerk

- een kerk die eenheid vindt in verscheidenheid
- een kerk die zijn gehele traditie ontdekt
- een kerk die werkelijk de persoon en de betekenis van Jezus laat zien.

Sindsdien heb ik deze hoopvolle verwachtingen vaak herhaald, o.a. tijdens de Synode van de bisschoppen van Oceanië in Rome in aanwezigheid van paus Johannes Paulus II, de latere paus Benedictus XVI en mijn broeder bisschoppen. Dit soort uitingen zijn vandaag de dag nog dringender nodig dan ooit.

Het Tweede Vaticaanse Concilie (1962-1965), bijeen geroepen door paus Johannes XXIII, bood zoveel gelegenheden voor hervorming bij voorbeeld tot het geven van een hechtere plaats aan de leken als deel van het Volk Gods, door engagement met de moderne wereld, met andere kerken en met niet-christelijke godsdiensten, door vrijheid van godsdienst te bevorderen, door meer deelname in de liturgie aan te moedigen en daardoor allen de gelegenheid te geven tot een diepere band met God. Helaas lijkt het er thans meer op dat we gewaarschuwd worden voor de “excessen die volgden op Vaticanum II”; ook wordt ons voor wat betreft de liturgie de noodzaak voorgehouden om de “hervormingen te hervormen” of ook van de “herinterpretatie van Vaticanum II”.

De hervorming die de kerk vandaag nodig heeft zal veel meer moeten zijn dan wat geschuif in de marge. Het gaat om zaken als het autoritaire karakter van de kerk, het verplichte celibaat voor de geestelijkheid, de deelname van vrouwen in de kerk en ook de leer omtrent alle aspecten van de seksualiteit, allemaal zaken die niet onbesproken kunnen blijven. De kern van de verandering moet een luisterende attitude zijn en dat zal soms leiden tot het luisteren naar en horen van onverkwikkelijke waarheden. Erkend moet worden dat alle wijsheid niet uitsluitend aanwezig is bij het heden ten dage geheel mannelijke leiderschap van de kerk en dat de stemmen van de gelovigen gehoord moeten worden.

Op Pasen heb ik er de nadruk op gelegd dat vooral de vrouwelijke volgelingen Jezus nabij waren toen hij stierf op Calvarië, dat Maria Magdalena de eerste getuige was van de verrijzenis en dat zij met recht een apostel genoemd kan worden in de zin dat zij gezonden werd het goede nieuws te brengen aan de andere volgelingen van Jezus. Luid en duidelijk heb ik mij afgevaardigd of de kerk in de huidige kritieke toestand zou zijn als vrouwen deel hadden uitgemaakt van de besluitvorming in het leven van de kerk.

Er zullen zeker mensen zijn die vragen hebben bij de opvattingen waartoe ik mij hier helemaal beken, maar dan wil ik herhalen dat er een heel grote groep van trouwe katholieken is, die zeggen “genoeg is genoeg”, en dat wij allen deze gelegenheid te baat moeten nemen om de kerk in staat te stellen zich van zijn beste zijde te laten zien door de boodschap van Jezus te brengen naar de eigen volgelingen en naar de hele maatschappij.

Bisschop Pat Power

Vertaling: Bert Roebert